

30

DECYZJA NR 51 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 8 lutego 2005 r.

w sprawie gospodarowania materiałami pędnymi i smarami w Policji

Z uwagi na potrzebę określenia sposobu gospodarowania materiałami pędnymi i smarami w Policji postanawia się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się do użytku służbowego instrukcję w sprawie gospodarowania materiałami pędnymi i smarami w Policji, stanowiącą załącznik do decyzji.

§ 2

Traci moc decyzja nr 221 Komendanta Głównego Policji z dnia 29 września 2000 r. w sprawie gospodarowania

materiałami pędnymi i smarami w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 88).

§ 3

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 stycznia 2005 r.

Komendant Główny Policji

z up. Zastępca
Komendanta Głównego Policji
insp. Dariusz Nagański

Załącznik
do decyzji nr 51
Komendanta Głównego Policji
z dnia 8 lutego 2005 r.

I N S T R U K C J A

w sprawie gospodarowania materiałami pędnymi i smarami w Policji

§ 1

1. Przepisy instrukcji stosuje się do:
 - 1) materiałów pędnych i smarów zwanych dalej „mpis”, stosowanych w eksploatacji:
 - a) sprzętu transportowego: pojazdów i jednostek pływających;
 - b) agregatów z silnikiem spalinowym, do eksploatacji których używane są paliwa płynne, oleje i smary, zwanych dalej „agregatami”,
 - c) sprzętu gospodarczego (np. kosiarki);
 - 2) sprzętu i wyposażenia używanych w gospodarce mpis.
2. Materiałami pędnymi i smarami są:
 - 1) paliwa, w tym benzyny i olej napędowy oraz skroplone węglowodory gazowe (C₃-C₄), zwane dalej „gazem płynnym (LPG)” spełniające normę PN-C-96008:1998;
 - 2) oleje smarowe – oleje silnikowe, przekładniowe, maszynowe, konserwacyjne, amortyzatorowe i inne;
 - 3) smary plastyczne – smary łożyskowe, maszynowe, ochronne itp.;
 - 4) płyny eksploatacyjne – płyny chłodzące, hamulcowe, nafty;
 - 5) produkty przepracowane – materiały wymienione w pkt 2, 3, 4, które w trakcie eksploatacji utraciły swoje pierwotne właściwości fizykochemiczne i nie są zdatne do dalszego użytkowania zgodnego z ich przeznaczeniem.
3. Wielkość zużycia paliwa, ustalona dla sprzętu transportowego lub agregatu w określonych warunkach eksploatacji, przypadająca na jednostkę drogi (dm³/100 km) lub czasu pracy (dm³/1mth, dm³/1 godz.), stanowi normę zużycia paliwa.
4. Pojazdami (jednostkami pływającymi) tego samego typu są pojazdy (jednostki pływające) tej samej marki posiadające jednocześnie następujące wspólne cechy:

- 1) jednakowy silnik;
- 2) jednakowe przełożenia skrzyni biegów oraz przekładni głównej (dla jednostek pływających – jednakowe przełożenia przekładni redukcyjno-nawrotnej i jednakowy pędnik);
- 3) jednakową liczbę osi napędowych i napędzanych;
- 4) jednakowy dopuszczalny ciężar całkowity (dla jednostki pływającej – wyporność);
- 5) jednakowy rodzaj nadwozia (dla jednostki pływającej – kadłuba).

MATERIAŁY PĘDNE I SMARY

§ 2

1. Jednostka prowadząca gospodarkę transportową dokonuje zakupu mpis zgodnie z przepisami ustawy normującej zagadnienia zamówień publicznych.
2. Dyrektor Biura Logistyki Policji KGP może, kierując się względami organizacyjnymi lub mobilizacyjnymi, wskazać jednostkom źródła zaopatrywania w mpis.

§ 3

1. Jednostka prowadząca gospodarkę mpis zobowiązana jest przysyłać do Biura Logistyki Policji KGP, w terminie do dnia 31 października, roczny plan potrzeb mpis oraz nafty lotniczej na rok następny, stanowiący załącznik nr 1 do instrukcji.
2. Roczny plan potrzeb mpis oraz nafty lotniczej jednostki prowadzące gospodarkę transportową opracowują na podstawie:
 - 1) wielkości przewidywanych potrzeb finansowych na zakup mpis, wynikającej z planu eksploatacji sprzętu transportowego i przewidywanych środków finansowych na eksploatację;
 - 2) zużycia mpis w roku ubiegłym;
 - 3) stanu aktualnych zapasów mpis.
3. Do obliczania wartości planowanych i zamawianych mpis należy stosować obowiązujące ceny, odpowiednie do formy zaopatrywania oraz rodzaju odbioru mpis.

§ 4

1. Sprzęt transportowy podlega stałemu zaopatrywaniu w mpis w policyjnej stacji paliw najbliższej rejonowi codziennej eksploatacji tego sprzętu bez względu na przynależność organizacyjną stacji.
2. Dopuszcza się możliwość stałego zaopatrywania policyjnego sprzętu transportowego w mpis w innych niż policyjne stacjach paliw.

§ 5

1. Policyjne stacje paliw mogą zaopatrywać w mpis odbiorców spoza Policji, jeśli nie wpłynie to ujemnie na realizację zadań wykonywanych przez Policję.
2. Policyjne stacje paliw zobowiązane są prowadzić oddzielnie wykazy rozchodów mpis na sprzęt transportowy własny, innych jednostek Policji oraz pozostałych odbiorców.
3. Policyjne stacje paliw zobowiązane są do wydawania paliwa pojazdom policyjnym spoza jednostki, ujmując rozchód w ewidencji po cenie zakupu.
4. Rozliczenie wydanych mpis należy prowadzić w cyklu miesięcznym.
5. Jednostki użytkujące sprzęt transportowy przysyłają do jednostki prowadzącej gospodarkę transportową rozliczenie kwartalne gospodarki mpis, stanowiące załącznik nr 19 do instrukcji, do 10 dnia miesiąca po upływie kwartału.

§ 6

1. Wyróżnia się następujące rodzaje norm zużycia paliwa:
 - 1) norma wyjściowa – maksymalna wielkość eksploatacyjnej normy zużycia paliwa możliwa do przyjęcia dla danej marki, typu lub grupy pojemnościowej sprzętu transportowego będącego w użytkowaniu Policji oraz pojazdów eksploatowanych w ramach eksperymentu;
 - 2) norma eksploatacyjna – nominalna wielkość zużycia paliwa ustalona w jednostce dla standardowo wyposażonego sprzętu transportowego (agregatu) danej marki, typu lub grupy pojemnościowej silnika w typowych warunkach eksploatacyjnych;
 - 3) norma wyjątkowa – ustalona w jednostce dopuszczalna wielkość zużycia paliwa dla sprzętu transportowego (agregatu), w którym ze względu na zamontowanie niestandardowego wyposażenia, okresowe napędzanie silnikiem głównym urządzenia specjalnego lub eksploatację w szczególnych warunkach, rzeczywiste zużycie paliwa przekracza normę wyjściową;
 - 4) dodatek do normy – ustalona w jednostce maksymalna wielkość, o którą można zwiększyć zatwierdzoną do stosowania normę eksploatacyjną lub wyjątkową, gdy rzeczywiste zużycie paliwa ją przekracza.

2. Normy zużycia paliwa, o których mowa w ust.1, ustala się z dokładnością do 0,5 dm³ na 100 km przebiegu lub 0,1 motogodziny lub godziny pracy dla agregatów, urządzeń ogrzewczych i sprzętu gospodarczego oraz jednostek pływających.

§ 7

1. Normy wyjściowe dla eksploatowanego w jednostkach Policji sprzętu transportowego i urządzeń ogrzewczych działających niezależnie od silnika napędowego pojazdu podane są w tabelach stanowiących załącznik nr 2 do instrukcji.
2. Dla pojazdów wyposażonych w instalację do zasilania gazem płynnym (LPG) normę:
 - 1) zużycia benzyny ustala się w wysokości 10 % normy eksploatacyjnej;
 - 2) wyjściową zużycia gazu płynnego (LPG) ustala się w wysokości normy podanej w załączniku nr 2 do instrukcji, zwiększonej o 20%.
3. Dla agregatów normę wyjściową stanowi norma fabryczna podana w instrukcji obsługi i eksploatacji agregatu.

§ 8

Normę eksploatacyjną ustala osoba upoważniona przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę transportową przed przekazaniem sprzętu transportowego (agregatu) do eksploatacji w jednostce użytkującej na podstawie:

- 1) tabeli norm wyjściowych, danych zawartych w instrukcjach fabrycznych i wyników badania zużycia paliwa przeprowadzonego zgodnie z § 17 – dla sprzętu transportowego oraz samochodowych urządzeń ogrzewczych działających niezależnie od pracy silnika napędowego pojazdu;
- 2) danych zawartych w instrukcjach fabrycznych i wyników badania zużycia paliwa – dla agregatów i nieujętych w załączniku nr 2 samochodowych urządzeń ogrzewczych działających niezależnie od pracy silnika napędowego pojazdu oraz sprzętu gospodarczego.

§ 9

1. Normę wyjątkową można ustalić tylko w przypadku, gdy na podstawie wyniku badania zużycia paliwa norma wyjściowa okaże się niewystarczająca.
2. Normę wyjątkową ustala osoba upoważniona przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę mpis.
3. Normę wyjątkową ustala się na podstawie wyniku badania zużycia paliwa przez dany sprzęt transportowy, przeprowadzonego w warunkach eksploatacyjnych, dla których została przewidziana.

§ 10

Normy eksploatacyjne i wyjątkowe mogą być stosowane po zatwierdzeniu ich przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osobę przez niego upoważnioną.

§ 11

1. Dodatki do norm zużycia paliwa przyznaje, w razie potrzeby, kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osoba przez niego upoważniona zgodnie z następującymi zasadami:
 - 1) dla pojazdu użytkowanego w mieście o liczbie mieszkańców do 100 tys. włącznie – do 5% normy;
 - 2) dla pojazdu użytkowanego w mieście o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. – do 10% normy;
 - 3) dla pojazdu ciągnącego przyczepę lub inny pojazd – do 15% normy;
 - 4) dla pojazdu, który był eksploatowany w warunkach, gdy odległość pomiędzy kolejnymi punktami zatrzymania (np. w celu załadunku lub wyładunku) nie przekracza 2000 m – do 10% normy;
 - 5) dla pojazdu eksploatowanego na terenie jednostki (szkoły) w celach zaopatrzenia tej jednostki (szkoły) – do 10% normy;
 - 6) dla pojazdu jadącego w kolumnie składającej się z co najmniej 6 pojazdów lub pilotującego taką kolumnę – do 10% normy;
 - 7) dla pojazdu uczestniczącego w konwoju przewożącym wartości pieniężne lub materiały niebezpieczne – do 10% normy;
 - 8) dla sprzętu transportowego eksploatowanego w okresie zimowym (od dnia 1 listopada do 31 marca) w szczególnie trudnych warunkach pogodowych i drogowych (niska temperatura, zaspy śnieżne, gołoledź) – do 10% normy, z wyłączeniem pojazdu wyposażonego w instalację do zasilania gazem płynnym (LPG), któremu przysługuje dodatek – do 15% normy;
 - 9) dla pojazdu lub jednostki pływającej używanych w celach szkoleniowych (np. do doszkolenia kierowców lub stermotorzystów) – odpowiednio do 10% i do 15% normy;
 - 10) dla pojazdu będącego w okresie docierania – do 5% normy.
2. W przypadku pokonywania przez pojazdy odległości pomiędzy miastami przekraczającej 20 km:
 - 1) dodatków do norm wymienionych w pkt 1-2 nie stosuje się;
 - 2) ustaloną normę eksploatacyjną zmniejsza się o 10%.

§ 12

Dla pojazdu dyżurnego, eksploatowanego na zasadzie oczekiwania w stałym pogotowiu wyjazdowym wymagającym częstego uruchamiania (podgrzewania silnika) kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osoba przez niego pisemnie upoważniona może przyznać dobowy dodatek w wysokości 5% normy eksploatacyjnej.

§ 13

W przypadku stwierdzenia na podstawie zapisów w książce kontroli pracy sprzętu transportowego, że w okresie rozliczeniowym wystąpił nieuzasadniony brak proporcjonalności między ilością paliwa pobieranego podczas poszczególnych napełnień a wykonanymi przebiegami, dodatków do normy eksploatacyjnej i wyjątkowej określonych w § 11 i 12 nie przyznaje się.

§ 14

W przypadku zmiany warunków, dla których ustalono normę wyjątkową lub dodatek, należy tę normę lub dodatek skorygować lub anulować.

§ 15

1. Przebieg pojazdu (jednostki pływającej, sprzętu gospodarczego) lub czas pracy silnika w warunkach przewidzianych do zastosowania dodatku powinien być każdorazowo potwierdzony w książce kontroli pracy sprzętu transportowego przez osobę korzystającą z pojazdu (jednostki pływającej) lub nim dysponującą.
2. Okresy eksploatacji pojazdu, dla których ma zastosowanie norma wyjątkowa, powinny być zaznaczone w książce kontroli pracy sprzętu transportowego.
3. Czas pracy sprzętu transportowego i agregatu, nieposiadającego licznika przepracowanych motogodzin, oraz urządzeń ogrzewczych działających niezależnie od silnika napędowego pojazdu powinien być każdorazowo odnotowany w książce kontroli pracy sprzętu transportowego i potwierdzony przez osobę nim dysponującą.

§ 16

1. Kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osoba przez niego pisemnie upoważniona może uznać za uzasadnione zużycie mpis przekraczające ustalone normy, jeżeli:
 - 1) zaistniała konieczność użycia sprzętu transportowego w sytuacjach innych niż te, dla których zostały ustalone normy (np. działania operacyjne, zabezpieczenie miejsca zdarzenia itp.);
 - 2) powstało ono z przyczyn niezależnych od kierującego, co zostało potwierdzone na podstawie dokumentacji;
 - 3) zostało ono spowodowane koniecznością przejazdów bądź pracy silnika w czasie obsługi lub naprawy.
2. Jeżeli w czasie wykonywania czynności służbowych zaistniała konieczność pracy silnika pojazdu na postoju i powstało w związku z tym przekroczenie ustalonej normy zużycia paliwa, kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę transportową bądź osoba pisemnie przez niego upoważniona może przyznać dodatkową ilość paliwa ustaloną przez pomnożenie ilości minut pracy silnika przez 0,5% normy eksploatacyjnej zużycia paliwa ustalonej dla danego pojazdu.
3. Eksploatacja sprzętu transportowego w warunkach, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz czas jej trwania powinny zostać odnotowane w książce kontroli pracy sprzętu transportowego i potwierdzone podpisem osoby korzystającej z tego sprzętu lub nim dysponującej, udokumentowane oświadczeniem kierującego pojazdem, które powinno zawierać opis warunków, w jakich odbywała się eksploatacja pojazdu oraz czas jej trwania. Oświadczenie to należy przechowywać wraz z książką kontroli pracy sprzętu transportowego.

§ 17

1. Badanie zużycia paliwa, zwane dalej „badaniem”, należy przeprowadzać:
 - 1) w celu ustalenia lub aktualizacji norm zużycia paliwa dla sprzętu transportowego (agregatów) jednostki;
 - 2) po zgłoszeniu przez osobę, której sprzęt transportowy powierzono do stałego prowadzenia, innego od ustalonego zużycia paliwa przez sprzęt transportowy.
2. Badanie w celu ustalenia lub aktualizacji norm zużycia paliwa przeprowadza się:
 - 1) w odniesieniu do sprawnego technicznie sprzętu transportowego (agregatu);
 - 2) w temperaturze otoczenia powyżej 0°C (dopuszcza się przeprowadzenie badania w temperaturze niższej niż 0°C, która obowiązuje do czasu umożliwienia przeprowadzenia badania zużycia paliwa przy temperaturze otoczenia powyżej 0°C);
 - 3) w warunkach, dla których norma została przewidziana;
 - 4) w trakcie próby drogowej (na wodzie) na wyznaczonej trasie:
 - a) dla pojazdu – obejmującej odcinek drogi w warunkach drogowych i natężeniu ruchu zbliżonych do typowych warunków eksploatacji o długości co najmniej:
 - 10 km z zastosowaniem urządzenia pomiarowego,

- 20 km w odniesieniu do pojazdu zasilanego benzyną lub olejem napędowym i 50 km w odniesieniu do pojazdu wyposażonego w instalację zasilania gazem płynnym (LPG) – bez stosowania urządzenia pomiarowego,
 - b) dla jednostki pływającej – w czasie co najmniej 30 min w typowych warunkach eksploatacji;
- 5) przy prędkości poruszania zbliżonej do najczęściej stosowanej w typowych warunkach eksploatacyjnych;
 - 6) przy obciążeniu wynoszącym dla:
 - a) sprzętu transportowego przeznaczonego do przewozu osób – 75%,
 - b) sprzętu transportowego przeznaczonego do przewozu ładunku – 50% dopuszczalnej ładowności,
 - c) agregatu – 75% obciążenia znamionowego oraz na biegu jałowym w łącznym czasie co najmniej 30 min.
 3. Pomiar ilości paliwa zużytego podczas badania pojazdów w warunkach eksploatacyjnych wykonuje się metodą pełnego zbiornika lub przy użyciu specjalistycznych urządzeń pomiarowych (np. wyskalowanych zbiorników).
 4. Badanie przeprowadza pracownik jednostki użytkującej w miarę możliwości w obecności osoby, której powierzono sprzęt transportowy (agregat) do stałego prowadzenia (konserwacji).
 5. Wyniki badania należy zawrzeć w protokole, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do instrukcji.

§ 18

1. Każda ilość mpis wydanych kierującemu sprzętem transportowym, konserwatorowi agregatu i obsługującemu sprzęt gospodarczy powinna być wpisana do książki kontroli pracy sprzętu transportowego.
2. Rozliczenie kierującego (konserwatora, obsługującego sprzęt) ze zużycia paliwa odbywa się po zakończeniu okresu rozliczeniowego stanowiącego miesiąc kalendarzowy, do 3 dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczanym.
3. Rozliczenie ze zużycia paliwa oblicza się z dokładnością do 1 dm³ dla paliw oraz do 0,1 dm³ lub 0,1 kg dla pozostałych mpis.
4. Ilość mpis rzeczywiście zużytych w okresie rozliczeniowym ustala się przez zsumowanie wszystkich pobrań odnotowanych w książce kontroli pracy sprzętu transportowego. Należy bezwzględnie przestrzegać zasady pełnego zbiornika paliwa podczas każdego tankowania oraz na koniec okresu rozliczeniowego.
5. Dopuszcza się w szczególnie uzasadnionych przypadkach rozliczenie pojazdu z niepełnym zbiornikiem paliwa.
6. Ilość mpis, które sprzęt transportowy (agregat) zużył w okresie rozliczeniowym, ustala się na podstawie:
 - 1) dla paliwa – ilości przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) i zatwierdzonej do stosowania dla danego sprzętu transportowego (agregatu) normy eksploatacyjnej lub wyjątkowej, przy czym w przypadku zastosowania:
 - a) normy wyjątkowej okresowo – liczby przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) należy odpowiednio rozdzielić i odnieść do właściwej normy,
 - b) dodatku do normy eksploatacyjnej lub wyjątkowej – ilość paliwa, które mogło być zużyte na podstawie norm, zwiększyć o wartość wynikającą z przyznanych dodatków;
 - 2) dla innych mpis – ilości przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) i wskaźników zużycia tych mpis zawartych w tabelach i instrukcjach obsługi.
7. Liczba przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) ustala się na podstawie wskazań licznika. W przypadku niesprawnego licznika przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) eksploatację sprzętu transportowego (agregatu) należy wstrzymać i niezwłocznie usunąć stwierdzoną niesprawność.
8. W przypadku sprzętu transportowego i agregatów nieposiadających liczników przepracowanych motogodzin oraz urządzeń ogrzewczych działających niezależnie od silnika napędowego pojazdu łączny czas pracy określa się przez zsumowanie wpisów dokonanych w książce kontroli pracy sprzętu transportowego.
9. Jeżeli rozliczenie wykazało, że ilość rzeczywiście zużytego paliwa jest mniejsza od ilości, która mogła być zużyta według zatwierdzonej do stosowania normy eksploatacyjnej (bez stosowania dodatków i normy wyjątkowej) – to różnica ta oznacza „oszczędność”.
10. Jeżeli rozliczenie wykazało, że ilość rzeczywiście zużytego paliwa lub innych mpis jest większa od ilości, która mogła być zużyta według zatwierdzonej do stosowania normy zużycia paliwa wraz z ewentualnie możliwymi do przyznania dodatkami, względnie wyższa od odpowiednich wskaźników zużycia innych mpis – to różnica ta oznacza zużycie ponad normę, tzw. przepał, który stanowi szkodę w majątku Policji.
11. W celu bieżącej kontroli zużycia paliw, zwłaszcza w zakresie przestrzegania norm, osoba tankująca, kierujący lub osoba upoważniona przez kierownika jednostki użytkującej pojazdy przy napełnianiu zobowiązani są do końca oceny proporcjonalności zużycia paliwa do ilości przejechanych kilometrów. Zapisy wskazujące na oszczędność lub przepały niemożliwe do osiągnięcia w typowych dla danego sprzętu transportowego warunkach eksploatacji powinny być w jednostce użytkującej wyjaśnione z osobą upoważnioną.

§ 19

1. Rozliczenie mpis wydanych na potrzeby stacji obsługi przeprowadza osoba wyznaczona do prowadzenia gospodarki mpis w jednostce użytkującej na podstawie sporządzonego przez stację protokołu zużycia (rozliczenia) mpis w stacji obsługi, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do instrukcji.
2. Protokół zużycia (rozliczenia) należy sporządzić po zakończeniu okresu rozliczeniowego na podstawie ewidencji pomocniczej, założonej i prowadzonej przez stację obsługi w celu bieżącej kontroli zużycia mpis używanych do smarowania, mycia, konserwacji itp. oraz paliw używanych do zasilania badanych na hamowni silników.

SPRZĘT DO MPIS**§ 20**

Gospodarkę sprzętem do mpis regulują odrębne przepisy dotyczące sposobu i trybu gospodarowania składnikami majątku ruchomego.

§ 21

Sprzęt do mpis w jednostkach Policji dzieli się na:

- 1) sprzęt stanowiący indywidualne wyposażenie sprzętu transportowego (agregatu), sprzętu gospodarczego;
- 2) sprzęt stanowiący wyposażenie magazynowe jednostek;
- 3) sprzęt i urządzenia stacji paliw płynnych w jednostkach użytkujących.

§ 22

Sprzęt i urządzenia mpis stanowią w szczególności zbiorniki podziemne i naziemne, odmierzacze paliw, instalacje elektryczne, odgromowe i uziemiające, urządzenia oraz przyrządy pomiarowe niezbędne do przyjmowania i wydawania mpis.

§ 23

Eksplloatowany sprzęt do mpis podlega przeglądom technicznym i zabiegom konserwacyjnym, zgodnie z wymaganiami odpowiednich instrukcji eksploatacyjnych sprzętu. Książka przeglądów kontrolnych sprzętu do mpis stanowi załącznik nr 5 do instrukcji.

§ 24

Do eksploatacji sprzętu może być dopuszczony tylko uprawniony personel posiadający odpowiednie wymagane przepisami dotyczącymi eksploatacji danego sprzętu przeszkolenie i kwalifikacje. Za nieprzestrzeganie tego wymogu odpowiedzialność ponosi przełożony, który dopuścił pracownika do obsługi sprzętu.

§ 25

1. Kontroli stanu technicznego podlega każdy rodzaj sprzętu do mpis. Przeprowadza się ją:
 - 1) z tytułu sprawowanej funkcji oraz nadzoru służbowego i fachowego w jednostce;
 - 2) przy przyjmowaniu lub przekazywaniu sprzętu;
 - 3) dla oceny stanu sprawności, kompletności i utrzymania (okresowo);
 - 4) zgodnie z wymogami dozoru technicznego.
2. Protokół stanu technicznego sprzętu do mpis stanowi załącznik nr 6 do instrukcji.

§ 26

1. Dla potrzeb ewidencji oraz w celu ustalenia wartości i przydatności eksploatacyjno-użytkowej sprzęt do mpis podlega klasyfikacji do jednej z czterech kategorii według następujących kryteriów:
 - 1) kategoria I – sprzęt nowy nieeksploatowany, technicznie sprawny;
 - 2) kategoria II – sprzęt technicznie sprawny;
 - 3) kategoria III – sprzęt uszkodzony nadający się do naprawy (nie występuje w odniesieniu do sprzętu ze szkła, ceramiki i drobnego sprzętu z blachy, drewna i tworzyw sztucznych);
 - 4) kategoria IV – sprzęt nienadający się do eksploatacji i naprawy.
2. Sprzęt kategorii III podlega przeklasyfikowaniu do kategorii IV, jeżeli nie nadaje się do dalszej eksploatacji, a jego naprawa jest niemożliwa lub ekonomicznie nieopłacalna. Przeklasyfikowania sprzętu do mpis z kategorii III do IV dokonuje komisja wyznaczona przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę mpis na druku protokołu stanowiącego załącznik nr 7 do instrukcji.
3. Sprzęt do mpis kategorii I ujmuje się w ewidencji syntetycznej (wartościowo-bilansowej); natomiast kategorii II, III i IV w ewidencji pozabilansowej.

§ 27

1. Wybrakowaniu podlega sprzęt wycofany z eksploatacji, przestarzały technicznie i niemający zastosowania w jednostkach Policji oraz sprzęt, który na skutek awarii uległ uszkodzeniu lub zniszczeniu, a jego naprawa jest ekonomicznie nieopłacalna lub niemożliwa do wykonania.
2. Sprzęt i materiały kwalifikuje do wybrakowania komisja powołana przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osoba przez niego pisemnie upoważniona na druku protokołu stanowiącego załącznik nr 7 do instrukcji.
3. Wybrakowania sprzętu dokonuje się co najmniej raz w roku.

§ 28

Pracownicy zobowiązani są do przechowywania i zabezpieczenia sprzętu do mpis w sposób, który gwarantuje prawidłowe i niepowodujące uszkodzeń magazynowanie.

PRZYJMOWANIE I WYDAWANIE ORAZ MAGAZYNOWANIE MPIS I SPRZĘTU DO MPIS**§ 29**

1. Do magazynu jednostki przyjmowany jest mpis oraz sprzęt do mpis dostarczony bądź odebrany bezpośrednio z magazynu dostawcy (producenta).
2. Odbiór mpis i sprzętu do mpis od dostawcy (producenta), w tym z jego magazynu, może być dokonany jednoosobowo, jeżeli ilość i jakość dostawy można prawidłowo określić.
3. Przyjmowanie mpis i sprzętu do mpis do magazynu odbywa się na podstawie dokumentów powszechnie stosowanych.
4. Potwierdzeniem przyjęcia do magazynu mpis i sprzętu do mpis stanowiącym podstawę do zapisów w ewidencji magazynowej jest:
 - 1) dowód wydania – przyjęcia;
 - 2) protokół przyjęcia, którego wzór określa załącznik nr 8 do instrukcji, w przypadku:
 - a) stwierdzenia niezgodności w ilości rzeczywistej dostawy z ilością wyszczególnioną na fakturze (dowodzie wydania – przyjęcia) – w ewidencji ujmie się wartości rzeczywiste,
 - b) ustalenia ilości dostarczonych, przyjmowanych mpis metodą pomiaru w zbiorniku – w ewidencji ujmie się ustaloną ilość zwiększoną o ilość dopuszczalnego ubytku manipulacyjnego według normy.

§ 30

1. Przy dostawach mpis należy żądać od dostawcy wystawienia aktualnego orzeczenia laboratoryjnego lub innego uwierzytelnionego dokumentu stwierdzającego, że dostarczone przez niego produkty odpowiadają obowiązującym w tym zakresie normom.
2. Jednostki dokonujące zakupu mpis są zobowiązane każdorazowo ustalić ciężar właściwy pobieranych produktów, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), i wpisać go do dokumentów przychodowych.

§ 31

1. Przy przyjmowaniu mpis dostarczonych w cysternach należy sprawdzić, czy:
 - 1) wszystkie plomby umieszczone na cysternie są w stanie nienaruszonym, a ich ilość jest zgodna z listem przewozowym;
 - 2) numery cysterny zgodne są z listem przewozowym, należy porównać umieszczone na cysternie orzeczenie laboratoryjne z zamówieniem i danymi zawartymi w liście przewozowym;
 - 3) cysterna nie wykazuje śladów wycieku lub nie ma uszkodzeń mechanicznych, należy pobrać próbkę produktu do kontroli wzrokowej względnie laboratoryjnej.
2. Ilość przyjętego produktu, z zastrzeżeniem ust. 3, ustala się przez pomiar napełnienia zbiornika oraz gęstości i temperatury produktu w zbiorniku przed i po wlewie. Zbiornik musi posiadać ważną legalizację.
3. Ilość przyjmowanego gazu płynnego (LPG) ustala się na podstawie wskazań legalizowanego urządzenia zamontowanego na autocysternie.
4. W czasie przyjmowania produktów naftowych do zbiorników należy wstrzymać wydawanie paliwa z tych zbiorników.

§ 32

1. Przed przystąpieniem do zlewania produktu do zbiornika magazynowego obowiązkowo należy dokonać pomiaru napełnienia zbiornika.
2. Przy przyjmowaniu mpis do zbiorników, w tym beczek, należy pozostawić w nich wolną pojemność na zmianę objętości zależną od temperatury:
 - 1) dla mpis, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG):

- a) w zbiornikach cylindrycznych leżących – nie mniej niż 5% całkowitej pojemności,
 - b) w beczkach – 6 – 7 cm poniżej krawędzi gniazda korka,
 - c) w kanistrach – 3 –4 cm poniżej krawędzi zamknięcia.
- 2) Dla gazu płynnego (LPG) – nie mniej niż 15% pojemności.

§ 33

Jeżeli zakupywane mpis przyjmowane są według miar objętościowych (dm³), a opłata należności dokonywana jest według miar masowych (kg), to w protokole przyjęcia poza danymi ogólnie wymaganymi należy odnotować:

- 1) ilość produktu w kg i dm³;
- 2) ciężar właściwy oraz temperaturę produktu, przy jakiej go pobrano;
- 3) wartość w złotych wyliczoną z jednostek (kg lub dm³), według których dokonuje się zapłaty.

§ 34

Sposób magazynowania mpis powinien odpowiadać przepisom ogólnym.

§ 35

1. Wydawanie mpis i sprzętu do mpis z magazynu jednostki odbywa się na podstawie dokumentów uprawniających do wydania i ujęcia w ewidencji rozchodu.
2. Mpis przeznaczone dla pojazdów spoza jednostki, niepodlegające stałemu zaopatrzeniu, oraz sprzęt do mpis wydaje się osobom upoważnionym w treści dowodu wydania-przyjęcia lub posiadającym upoważnienie do odbioru.
3. Odbierający powinien w obecności wydającego sprawdzić asortyment, ilość i jakość środków materiałowych. Do dowodu wydania-przyjęcia (w rubryce uwagi) należy wpisać zmierzone gęstości i temperatury mpis. W przypadku wydawania paliw w dużych ilościach, pomiaru ich gęstości i temperatury należy dokonywać w obecności odbierającego.

§ 36

1. Mpis i sprzęt do mpis wydaje się z magazynu jednostki:
 - 1) magazynom niższego szczebla zaopatrywania;
 - 2) innym jednostkom Policji;
 - 3) stacji obsługi własnej jednostki;
 - 4) pojazdom własnej jednostki oraz przyjętym na zaopatrzenie (paliwa, oleje i płyny eksploatacyjne na „dolewki”);
 - 5) innym odbiorcom.
2. Wydawanie mpis do sprzętu transportowego (łodzi) i agregatów innych jednostek Policji bez właściwych dokumentów (dowód wydania-przyjęcia) jest zabronione.
3. Stacji obsługi wydaje się mpis przeznaczone do smarowania, mycia, konserwacji oraz zasilania naprawianych pojazdów, które powinny być wpisywane do książek kontroli pracy sprzętu transportowego z adnotacją, że zostały pobrane przez personel stacji obsługi.
4. Przy wydawaniu mpis na sprzęt transportowy obowiązuje „dwustronne kwitowanie”, tzn., że:
 - 1) kierujący lub kierownik stacji obsługi kwituje w okresowym wykazie przychodów-rozchodów, którego wzór stanowi załącznik nr 9 do instrukcji, lub w dowodzie wydania-przyjęcia otrzymane ilości mpis;
 - 2) magazynier wpisuje w książce kontroli pracy sprzętu transportowego wydane ilości i asortyment mpis wraz z numerem okresowego wykazu przychodów-rozchodów.
5. W przypadku stosowania urządzeń do bezobsługowego tankowania pojazdów kierowca zobowiązany jest do wpisania ilości pobranego mpis do książki kontroli pracy pojazdu oraz stanu licznika i daty, kiedy pobranie mpis miało miejsce. Dane wpisane do książki kontroli pojazdów powinny być porównane z raportem tankowań.
6. Sprzęt do mpis wraz z zestawem jego wyposażenia wydaje się na podstawie dowodów wydania-przyjęcia. Wydany sprzęt i wyposażenie muszą być sprawne i kompletne.

§ 37

1. Należy stosować się do zaleceń producenta sprzętu transportowego (agregatu) przy stosowaniu olejów smarowych oraz płynów eksploatacyjnych.
2. Oleje smarowe oraz płyny eksploatacyjne, które w trakcie eksploatacji utraciły swoje pierwotne właściwości fizykochemiczne i nie są zdadne do dalszego użytkowania zgodnego z ich przeznaczeniem, należy zlewać do specjalnie na ten cel przeznaczonych pojemników i przekazywać je przedsiębiorcom zajmującym się zbiórką takich produktów.
3. Opakowania metalowe jednorazowe do mpis należy przekazywać przedsiębiorcom zajmującym się zbiórką takich produktów.

UBYTKI MPIS

§ 38

1. Ubytkiem naturalnym jest zmniejszenie się początkowej ilości mpis, wywołane charakterystycznymi dla danego produktu właściwościami fizykochemicznymi (np. intensywność parowania) oraz przyczynami, których usunąć nie można.
2. W zależności od miejsca powstania oraz czynności związanych z obrotem ubytki naturalne mpis dzielą się na:
 - 1) magazynowe – powstające w czasie przechowywania produktów;
 - 2) manipulacyjne – powstające w czasie przyjmowania i wydawania produktów oraz innych czynności przeładunkowych;
 - 3) transportowe – powstające podczas przewozu produktów.

§ 39

1. Do obliczania dopuszczalnych ubytków naturalnych poszczególnych rodzajów mpis służą normy ubytków naturalnych ujęte w załączniku nr 10 do instrukcji; normy określają również, czy rzeczywiste ubytki mieszczą się w granicach norm, czy też je przekraczają.
2. Odmienne normy ubytków naturalnych obowiązują dla okresu letniego od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października oraz dla okresu zimowego od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.
3. Przy obliczaniu normatywnego (dopuszczalnego) ubytku naturalnego za okres obejmujący częściowo porę letnią i zimową stosuje się oddzielne normy dla każdego okresu i sumuje otrzymane wyniki.
4. Normy ubytków naturalnych nie mają zastosowania do mpis przyjmowanych i wydawanych w oryginalnych opakowaniach dostawcy.
5. Ubytki mpis podlegają spisaniu ze stanu ewidencji magazynowej w trybie określonym w niniejszych przepisach, przy uwzględnieniu norm ubytków naturalnych określonych w załączniku nr 10 do instrukcji.

§ 40

1. Ubytki manipulacyjne od przyjętego produktu rozpatruje się łącznie z ubytkami manipulacyjnymi od wydanego produktu oraz ubytkami powstałymi w trakcie magazynowania.
2. Ustalenie faktycznych ubytków magazynowych i manipulacyjnych może być dokonane wyłącznie poprzez przeprowadzenie komisyjnego spisu zapasów z natury i sporządzenie protokołu ubytków, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do instrukcji. Spis zapasu należy przeprowadzać co najmniej raz w roku.
3. Ustalenia faktycznych stanów zapasów w zbiornikach, beczkach i innych opakowaniach dokonuje się przez pomiar objętości produktu, obliczenie ilości opakowań lub ważenie produktu.

§ 41

1. Rzeczywiste ubytki transportowe mpis ustala się, gdy stan ilościowy przyjętych przez jednostkę produktów jest mniejszy od wykazanych w dokumentach dostawy.
2. Ubytki transportowe spisuje się ze stanu ewidencji magazynowej na bieżąco po każdorazowym przyjęciu danego produktu.
3. Jeżeli stwierdzone ubytki transportowe są mniejsze od ubytków normatywnych, do dalszych operacji materiałowych przyjmuje się wartości rzeczywiste.
4. W przypadku gdy rzeczywiste ubytki powstałe w czasie przewozu produktu są wyższe od normatywnych ubytków transportowych dopuszcza się uznanie ubytków jedynie w wysokości normatywnej.

§ 42

1. Normatywne ubytki magazynowe mpis oblicza się, mnożąc odpowiedni wskaźnik procentowy normy określonej w tabeli nr 1 lub nr 2 załącznika nr 10 do instrukcji przez średni dzienny zapas magazynowy produktu, a następnie przez liczbę miesięcy dla danego okresu obliczeniowego, uwzględniając warunki przechowywania. Wielkość normatywnego ubytku magazynowego (U_x) oblicza się wg wzoru:

$$U_x = \frac{Z1 \times E1 \times N1 + Z2 \times E2 \times N2}{100} \text{ /kg/}$$

w którym:

- Z1, Z2 - średni dzienny zapas magazynowy produktu odpowiednio w okresie letnim lub zimowym,
E1, E2 - normy ubytków odpowiednio dla okresu letniego lub zimowego,
N1, N2 - liczba miesięcy magazynowania produktu odpowiednio w okresie letnim lub zimowym.

2. Średni dzienny zapas magazynowy produktu oblicza się przez dodanie codziennych końcowych stanów zapasu, wykazanych w ewidencji magazynowej za okres obliczeniowy i podzielenie sumy przez liczbę dni okresu obliczeniowego. Średni dzienny zapas magazynowy (Z) oblicza się wg wzoru:

$$Z = \frac{S1 + S2 + S3 + \dots + Sn}{D} \text{ /kg/}$$

w którym:

S - codzienny końcowy stan zapasu wykazany w ewidencji magazynowej,

D - liczba dni okresu obliczeniowego.

3. W przypadku, gdy w ewidencji magazynowej nie są dokonywane codzienne zapisy, a wykazywane tylko okresowe stany zapasu, średni dzienny zapas magazynowy produktu oblicza się przez dodanie okresowych stanów zapasu wykazanych w okresie obliczeniowym i podzielenie uzyskanej sumy przez liczbę zapisów dokonanych w ewidencji w tym okresie.

§ 43

Normatywne ubytki manipulacyjne mpis oblicza się, mnożąc odpowiedni wskaźnik procentowy normy określonej w tabeli nr 3 lub 4 załącznika nr 10 do instrukcji przez ilość produktu przyjętego lub wydanego w okresie obliczeniowym, uwzględniając rodzaj opakowania. Wielkość normatywnego ubytku manipulacyjnego (Uy) oblicza się wg wzoru:

$$Uy = \frac{P1 \times E1 + P2 \times E2 + R1 \times E3 + R2 \times E4}{100} \text{ /kg/}$$

w którym:

P1, P2 - ilość przyjętego produktu odpowiednio w okresie obliczeniowym letnim lub zimowym,

R1, R2 - ilość wydanego produktu odpowiednio w okresie obliczeniowym letnim lub zimowym,

E1, E2 - normy ubytków od przyjętego produktu odpowiednio latem lub zimą,

E3, E4 - normy ubytków od wydanego produktu odpowiednio latem lub zimą.

§ 44

Normatywne ubytki transportowe mpis oblicza się, mnożąc ilość produktu wykazaną w dokumentach dostawy przez odpowiedni wskaźnik procentowy normy określonej w tabeli nr 5 załącznika nr 10 do instrukcji. Wielkość normatywnego ubytku (Ut) oblicza się wg wzoru:

$$Ut = \frac{T \times E}{100} \text{ /kg/}$$

w którym:

T - ilość produktu wykazana w dokumentach dostawy,

E - norma ubytku.

§ 45

W razie wykonywania kilku kolejnych manipulacji z mpis (np. czasowe przechowywanie produktu w cysternie, jego przewóz oraz wydawanie z cysterny na pojazdy) ubytki normatywne oblicza się dla każdej operacji oddzielnie, a następnie sumuje i uzyskany wynik porównuje z ustalonymi ubytkami rzeczywistymi.

§ 46

1. Rzeczywiste ubytki mpis mieszczące się w granicach normatywnych ubytków naturalnych spisuje się z ewidencji magazynowej na podstawie protokołu zatwierdzonego przez kierownika jednostki prowadzącej gospodarkę transportową lub osobę przez niego pisemnie upoważnioną, którego wzór określa załącznik nr 11 instrukcji.
2. Rzeczywiste ubytki mpis wykraczające poza granicę normatywnych ubytków naturalnych stanowią ubytki ponadnormatywne.
3. Ubytki ponadnormatywne stanowią szkodę w majątku Policji.

§ 47

1. Ustalenia stanów faktycznych mpis przechowywanych w zbiornikach magazynowych dokonuje się:
 - 1) w dniu, w którym ma miejsce obrót paliwem;
 - 2) w przypadku dużych manipulacji (pow. 1,0 m³):
 - a) przed i po przyjęciu do zbiornika,
 - b) przed i po wydaniu ze zbiornika,
 - c) przed i po dokonaniu manipulacji mpis wewnątrz magazynu;
 - 3) obligatoryjnie co 15 dni.

W przypadku wątpliwości co do szczelności zbiornika kierownik jednostki prowadzący gospodarkę mpis w jednostce użytkującej może polecić dokonywanie częstszego pomiaru produktów w zbiorniku.
2. Adnotacje o dokonanych pomiarach stanu ilościowego mpis w zbiornikach magazynowych wpisuje się do książki pomiarów i ewidencji materiałów pędnych w zbiornikach, której wzór stanowi załącznik nr 12 do instrukcji.
3. Przepisów ust. 1 i 2 w zakresie pomiaru mpis w zbiornikach magazynowych nie stosuje się do gazu płynnego (LPG). Stan faktyczny tego gazu ustala się na podstawie procentowego napełnienia zbiornika według ewidencji przychodowo-rozchodowej.

§ 48

1. Do pomiaru ilości paliwa w zbiorniku służy listwa (łata) pomiarowa.
2. Listwa pomiarowa z najmniejszym odkształceniem nie może być używana do pomiarów ilości produktu w zbiornikach.
3. W celu pomiaru ilości produktów naftowych w zbiornikach wykonuje się następujące czynności:
 - 1) w razie potrzeby odpuszcza się wodę ze zbiorników posiadających odpowiednie urządzenie lub ustala się ilości dm³ wody w zbiorniku nieposiadającym urządzenia do odpuszczania wody; pomiar na zawartość wody powinien być dokonywany nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
 - 2) mierzy się wysokości słupa cieczy;
 - 3) wylicza się na podstawie tabeli litrażowej ilości produktu w zbiorniku.
4. Pomiary wysokości słupa cieczy powinny być wykonywane co najmniej dwukrotnie. Jeżeli odchylenie z obydwu pomiarów mieści się w przedziale 1 mm, można je uznać za prawidłowe. Jeżeli rozbieżność jest większa, należy pomiary powtórzyć, obliczając następnie wynik średni.
5. W celu ustalenia ilości produktu w kilogramach należy dokonać pomiaru jego gęstości, temperatury oraz wysokości słupa cieczy w zbiorniku i na tej podstawie wyliczyć jego ilość.
6. Pomiaru gęstości i temperatury paliwa dokonuje się za pomocą aerometrów na podstawie próbki paliwa pobranej ze zbiornika.

§ 49

1. Różnica między ilością wykazaną w dokumentach a stanem faktycznym obliczonym według tablic objętości zbiorników, wynikająca z dopuszczalnych błędów pomiarowych, nie powinna przekroczyć 0,5% tak w zbiornikach stojących, jak i leżących.
2. Gdy przeprowadzone pomiary wykażą, że różnica jest większa niż określona w ust.1, należy spisać ubytki naturalne, a następnie w związku z ewentualnymi brakami lub nadwyżkami przeprowadzić wyjaśnienie przyczyn ich powstania. Przychodu nadwyżki albo rozchodu braku należy dokonać na podstawie protokołu sporządzonego przez komisję dokonującą pomiar. Wykazany brak stanowi szkodę w majątku Policji.
3. Przepisów ust 1 i 2 nie stosuje się do gazu płynnego (LPG).

§ 50

1. Ustalenia stanów faktycznych mpis przechowywanych w beczkach, kanistrach i innych opakowaniach dokonuje się przez zważenie pełnych opakowań i odjęcie tary lub przez orientacyjny pomiar za pomocą listw pomiarowych. Wyniki pomiarów orientacyjnych przelicza się na jednostki masy po ustaleniu gęstości i temperatury płynnego produktu. Pomiar w beczkach i kanistrach może być obarczony błędem ok.1%.
2. Ilość mpis w małych oryginalnych opakowaniach przyjmuje się wg ilości deklarowanej przez producenta.
3. Stan ilościowy sprzętu do mpis ustala się przez przeliczenie sztuk oraz sprawdzenie kompletności jego wyposażenia.

§ 51

Inwentaryzację mpis i sprzętu do mpis należy przeprowadzać w terminie i w sposób określony w dokumentacji zawierającej przyjęte przez jednostkę Policji zasady rachunkowości, określone przez kierownika jednostki, zgodnie z obowiązującymi przepisami ogólnymi w tym zakresie.

**PROWADZENIE POMOCNICZEJ EWIDENCJI KSIĘGOWEJ
MPiS ORAZ SPRZĘTU DO MPiS**

§ 52

1. Przykładowe wzory dokumentów ewidencyjnych przedstawione zostały w załącznikach do instrukcji:
 - 1) książka ewidencji obrotów materiałów pędnych i smarów – załącznik nr 13;
 - 2) książka ewidencji przychodów ilościowo-wartościowych mpis – załącznik nr 14;
 - 3) książka ewidencji obrotów sprzętu do mpis – załącznik nr 15;
 - 4) książka magazynowa materiałów pędnych i smarów – załącznik nr 16;
 - 5) pomocnicza książka ewidencji zużycia mpis – załącznik nr 17;
 - 6) książka ewidencji sprzętu do mpis w użytkowaniu – załącznik nr 18.
2. Wzory pomocniczych dokumentów ewidencyjnych przedstawione zostały w załącznikach do instrukcji:
 - 1) rozliczenie gospodarki mpis w jednostce użytkującej – załącznik nr 19 – zawierające:
 - a) rozliczenie zbiorcze przychodów i rozchodów mpis,
 - b) zestawienie miesięczne zużycia mpis;
 - 2) protokół zużycia (rozliczenia) mpis w stacji obsługi – załącznik nr 4;
 - 3) okresowy wykaz przychodów-rozchodów – załącznik nr 9;
 - 4) książka pomiarów i ewidencji materiałów pędnych w zbiornikach – załącznik nr 12;
 - 5) książka kontroli pracy sprzętu transportowego (agregatu) wg wzoru określonego w zarządzeniu nr 7/2000 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 maja 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania sprzętu transportowego w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 4, poz. 39 z późn. zm.).
3. Podstawowe źródłowe dowody materiałowe stanowią w szczególności:
 - 1) dowód wydania-przyjęcia (asygnata materiałowa);
 - 2) protokół przyjęcia, którego wzór stanowi załącznik nr 8 instrukcji;
 - 3) protokół przeklasyfikowania–wybrakowania–zużycia, którego wzór stanowi załącznik nr 7 instrukcji;
 - 4) protokół ubytków, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do instrukcji;
 - 5) protokół komisyjnego ustalenia stanów faktycznych mpis.
4. Zapisy operacji gospodarczych w dokumentach ewidencyjnych w ewidencji jednostki prowadzącej gospodarkę transportową powinny być dokonywane nie później niż w ciągu 14 dni po zakończeniu kwartału.
5. Dopuszcza się prowadzenie ewidencji za pomocą techniki informatycznej na warunkach określonych w przepisach ogólnych, o których mowa w § 51 instrukcji.

§ 53

1. Zapisów w książce kontroli pracy sprzętu transportowego (agregatu) oraz sprzętu gospodarczego w zakresie produktów naftowych dokonuje:
 - 1) magazynier mpis – w przypadku wydawania na pojazd (łódź, agregat, sprzęt gospodarczy) produktów z magazynu mpis;
 - 2) osoba kupująca produkty naftowe – w przypadku zakupów bieżących tych produktów, prowadzący gospodarkę mpis w jednostce użytkującej powinien skontrolować prawidłowość dokonanego wpisu przy przyjmowaniu rachunku do rozliczenia.
2. Magazynier mpis zobowiązany jest do każdorazowego wpisywania stanu licznika sprzętu transportowego, przy którym wydano produkty. Kierowcy i dyspozytor powinni dokonywać oceny zużycia paliwa w okresach pomiędzy poszczególnymi tankowaniami. W przypadku stwierdzenia braku proporcjonalności zużycia paliwa w stosunku do liczby przejechanych kilometrów (przepracowanych motogodzin) dyspozytor informuje o tym fakcie prowadzącego gospodarkę mpis.
3. Jeżeli zachodzi konieczność wydania paliwa w kanistrach, wydaną ilość wpisuje się do okresowego wykazu przychodów-rozchodów i do książki kontroli pracy sprzętu transportowego (agregatu, sprzętu gospodarczego) oraz rozlicza się na zasadach ogólnych.

§ 54

1. Ewidencję mpis prowadzi się w jednostkach masy (kg) lub objętości (dm³), z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Ewidencję smaru plastycznego i gazu płynnego (LPG) prowadzi się w jednostkach masy (kg).
3. Ewidencję benzyny, oleju napędowego oraz smaru plastycznego – w okresowym wykazie przychodów i rozchodów oraz książce kontroli pracy sprzętu transportowego – prowadzi się w jednostkach objętości (dm³).
4. Decyzję o prowadzeniu ewidencji w sposób określony w ust. 1 podejmuje kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę transportową.
5. Przeliczania ilości mpis wyrażonej w jednostkach objętości (dm³) na jednostki masy (kg) należy dokonywać, przyjmując do przeliczeń średnią gęstość danego mpis.
6. Do przeliczeń zmian gęstości mpis w zależności od temperatury należy stosować tabele zawarte w Polskiej Normie PN/C – 04004.

TABELA NR 1

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA W SAMOCHODACH OSOBOWYCH
I OSOBOWYCH-TERENOWYCH Z SILNIKIEM O ZAPŁONIE ISKROWYM

Lp.	Pojemność silnika w cm ³	Norma w dm ³ /100 km	
		osobowe	osobowe-terenowe
1.	do 900 cm ³ włącznie	8	-
2.	powyżej 900 cm ³ do 1100 cm ³ włącznie	9	-
3.	powyżej 1100 cm ³ do 1300 cm ³ włącznie	10	-
4.	powyżej 1300 cm ³ do 1600 cm ³ włącznie	11	12,5
5.	powyżej 1600 cm ³ do 1800 cm ³ włącznie	12	14
6.	powyżej 1800 cm ³ do 2000 cm ³ włącznie	13	15
7.	powyżej 2000 cm ³ do 2400 cm ³ włącznie	15	17
8.	powyżej 2400 cm ³ do 3000 cm ³ włącznie	19	22
9.	powyżej 3000 cm ³	25	27

TABELA NR 2

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA
DLA SAMOCHODÓW MARKI „FSO” i „POLONEZ”

Lp.	FSO 125p POLONEZ	Pojemność silnika	Norma w dm ³ /100 km
1.	Polonez – wszystkie wersje osobowe	1.5	11,5
2.	Polonez – wszystkie wersje osobowe	1.6	14
3.	Polonez Truck, ETDiE	1.6	14
4.	Polonez Ambulans	1.6	14,5

TABELA NR 3

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA DLA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH
I OSOBOWYCH-TERENOWYCH O ZAPŁONIE SAMOCZYNNYM

Lp.	Pojemność silnika w cm ³	Norma w dm ³ /100 km	
		osobowe	osobowe-terenowe
1.	do 2000 cm ³ włącznie	9	11
2.	powyżej 2000 cm ³	12	14

TABELA NR 4

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA DLA SAMOCHODÓW FURGON
ORAZ AUTOBUSÓW NA PODWOZIU TYPU FURGON
Z SILNIKIEM O ZAPŁONIE ISKROWYM I SAMOCZYNNYM

Lp.	Pojemność silnika w cm ³	Norma w dm ³ /100 km	
		iskrowy	samoczynny
1.	do 2000 cm ³ włącznie	16	12
2.	powyżej 2000 cm ³	20	15

TABELA NR 5

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA DLA MOTOROWERÓW I MOTOCYKLI

Lp.	Pojemność silnika w cm ³	Norma w dm ³ /100 km
1.	do 50 cm ³ włącznie	5
2.	powyżej 50 cm ³ do 250 cm ³ włącznie	6
3.	powyżej 250 cm ³ do 500 cm ³ włącznie*	7
4.	powyżej 500 cm ³ **	10,5

* czterokołowce o pojemności silnika do 500 cm³ – norma zużycia paliwa wynosi 11 l/100 km,** czterokołowce o pojemności silnika powyżej 500 cm³ – norma zużycia paliwa wynosi 16 l/100 km.

TABELA NR 6

**NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA DLA AUTOBUSÓW
I SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH**

Lp.	Dopuszczalna masa całkowita autobusów w tonach	Norma w dm ³ /100 km
1.	do 3 t włącznie	20
2.	powyżej 3 t do 6 t włącznie	23
3.	powyżej 6 t do 8 t włącznie	28
4.	powyżej 8 t do 10 t włącznie	34
5.	powyżej 10t	38
	Dopuszczalna masa całk. samochodów cięż. w tonach	
1.	do 2,4 włącznie	11
2.	powyżej 2,4 do 4 t włącznie	20
3.	powyżej 4 t do 6 t	27
4.	powyżej 6 t do 8 t włącznie	37
5.	powyżej 8 t do 10 t włącznie	41
6.	powyżej 10 t do 12 t włącznie	44
7.	powyżej 12 t	48

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA OKREŚLONE W TABELACH NR 1-6 ZWIĘKSZA SIĘ:

- 1) o 10 % dla pojazdów osobowych, osobowych-terenowych i furgonu z silnikiem o zapłonie iskrowym z turbodoładowaniem.
- 2) o 5 % dla pojazdów oznakowanych.

TABELA NR 7

**NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA
DLA SPRZĘTU SPECJALNEGO**

Lp.	Sprzęt specjalny	Norma maksymalna w mth	Norma w dm ³ /100 km
1.	Koparkoładowarka KT-0162	6	
2.	Rak 7b	4	
3.	Ursus C-360	7	
4.	TVPFMZ 251	1,2	
5.	Ostrówek 0162	11	
6.	Wózek widłowy	4	
7.	BTR-60PB		80
8.	MT8-070"POLY"	3	
9.	ZS-13	5	
10.	APA 5d	26	
11.	Ursus K-162N	7	
12.	TU 521		1
13.	Ursus 6012		10
14.	Ursus C3609	6	
15.	Ostrówek KTO	6	
16.	Ursus 1614	10	
17.	koparko-spycharka Białoruś 2621A	7	
18.	Rak 2A	3,5	
19.	Hydromil		45
20.	AW-6000 „Tajfun”		55

TABELA NR 8

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA DLA AGREGATÓW

Lp.	Agregaty	Norma w dm ³
1.	PAB, A,B,T	4,5
2.	Jelcz PR 110	2
3.	Hydromil II	13
4.	Hydromil II M	17
5.	radiostacja na Star 266	10
6.	myjnia KARCHER HDS-995	6
7.	AirTop 2000 d/24v-diesel	2
8.	AirTop 5000 d/24v-diesel	2,5
9.	urządzenie grzewcze Sirocco	1,4
10.	urządzenie grzewcze R-14-265-02	1,8
11.	Webasto 241	0,8
12.	OETF-1	1,4
13.	OETF-8	2
14.	Nursur	1,8
15.	Motopompa M8/8-P5	10
16.	Agregat chłodniczy na Star A-29	3,5
17.	Agregat wentylacyjno grzewczy STAR WT	1,4
18.	to samo na Autosan	2,5
19.	Steurrung typ 482	3,5
20.	Honda	1
21.	Eberspacher DBL C	1,5
22.	Webasto DW 80	1
23.	Webasto 260	3,5
24.	Agregat miotacza wody AW-6000 „Tajfun”	25

TABELA NR 9

NORMY WYJŚCIOWE ZUŻYCIA PALIWA
DLA ŁODZI MOTOROWYCH

Lp.	Marka łodzi	Norma w dm ³
1.	HADAR 20	29
2.	HARPUN 550	28
3.	HARPUN 490	20
4.	Jesion III, IV, V	11
5.	Mariusz 400	7
6.	Mewa IV	5
7.	Duck 750	23
8.	Grażyna	10
9.	Duck 570	19
10.	Cameo	10
11.	Galia	18
12.	MJ6	20
13.	MC-4500	9
14.	Quicksilver 470	16
15.	Quicksilver 500	8
16.	Quicksilver 340	5
17.	Sportis 5500	8
18.	Sportis 470	3,5
19.	Crescent	13

.....
/nazwa jednostki/

..... dniar.

PROTOKÓŁ NR
badania zużycia paliwa

W dniu r.
/stopień, imię i nazwisko/

w obecności kierującego (konserwatora)..... przeprowadził badanie
zużycia paliwa przez

.....
/pojazd, łódź, agregat/

Marka	Typ	Nr wewnętrzny	Nr rejestracyjny	Nr ewidencyjny

użytkowany w
w celu ustalenia (korekty) normy eksploatacyjnej (wyjątkowej) zużycia
/rodzaj paliwa/

- z obciążeniem

osób	kg	% obciążenia znamionowego

- na trasie.....
/nazwa ulic lub miejscowości/

posiadającej
jezdnie.....
/rodzaj i stan nawierzchni jezdni/

- na wodzie
.....

przy temperaturze otoczenia
Podczas badania sprzęt transportowy zużył dm³ paliwa
- przejeżdżając odcinek drogi wynoszący km¹
- w czasie pracy mth^{2,3}

Na - 100 km przebiegu¹
- 1 mth pracy silnika ^{2,3}

zużycie paliwa wynosi:

Ilość paliwa w dm^3 ----- 100 = dm^3 po zaokrągleniu..... dm^3

Droga w km

Norma wyjściowa zużycia paliwa wynosi..... $\text{dm}^3/100$ kmNorma eksploatacyjna zużycia paliwa wynosi..... $\text{dm}^3/100$ km /dotyczy ustalenia normy wyjątkowej/.^{1,2,3/}

Wniosek:

Proponuje się ustalenie normy eksploatacyjnej^{/x/} /wyjątkowej^{/x/} zużycia paliwa w wysokości..... $\text{dm}^3/100$ km^{/.}.....
/podpis kierującego/.....
/podpis przeprowadzającego badania/^{/x/} - niepotrzebne skreślić

Uwaga!

1. W przypadku łodzi i agregatów nieposiadających licznika przepracowanych motogodzin normę zużycia paliwa ustala się na 1 godzinę pracy silnika lub przyjmuje się normę zapisaną w instrukcji obsługi sprzętu.
2. Do przeliczeń norm zużycia paliwa zamiennie z wartości na 1 mth lub 1 godz. należy stosować przelicznik 1 godz. = 0,85 mth.

^x – niepotrzebne skreślić¹ – dotyczy badania pojazdu² – dotyczy badania łodzi³ – dotyczy badania agregatu⁴ – Pb 95, Pb 98, U95, ON, LPG

Załącznik nr 4

PROTOKÓŁ
zużycia (rozliczenia) MPiS w stacji obsługi
za okres od do.....
W
/nazwa jednostki/

Na podstawie ewidencji pomocniczej prowadzonej w stacji obsługi
w okresie rozliczeniowym zostały zużyte materiały:

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Ilość	Ilość w do zdjęcia w ewidencji

Sporządzony przez

Dnia.....

.....
/podpis kierownika stacji obsługi/

K S I A Ź K A
PRZEGLĄDÓW KONTROLNYCH SPRZĘTU DO MPiS (MATERIAŁÓW)

.....
/NAZWA JEDNOSTKI/

Rozpoczęto dnia.....r.
Zakończono dnia.....r.

Data dokonanego przeglądu	Nazwa sprzętu (materiału) objętego przeglądem	Stwierdzone uszkodzenia lub braki oraz termin ich usunięcia	Stanowisko służbowe, stopień, imię i nazwisko oraz podpis przeprowadzającego przegląd	Adnotacja o usunięciu uszkodzenia lub braku, data i podpis
1	2	3	4	5

.....
/nazwa jednostki/

PROTOKÓŁ NR
stanu technicznego sprzętu do mpis

A. DANE DOTYCZĄCE SPRZĘTU DO MPIS

Nazwa sprzętu do mpis	Typ	Numer fabryczny	Producent	Rok produkcji	Data wprowadzenia do ewidencji	Sprzęt do mpis użytkowany był na: ^{/x} jedną zmianę dwie zmiany trzy zmiany

B. OPIS STANU TECHNICZNEGO SPRZĘTU DO MPIS

Na podstawie oględzin i częściowej rozbiórki zespołów stwierdza się następujący stan techniczny sprzętu do mpis:

.....
.....
.....
.....

C. STOPIEŃ ZUŻYCIA SPRZĘTU DO MPIS

stwierdza się, że:

- 1/ koszt naprawy wg załączonego kosztorysu wstępnego wyniósłby _____ zł
- 2/ wartość zespołów, podzespołów i podstawowych części wymagających uzupełnienia lub wymiany wg załączonego wykazu wynosi _____ zł
- 3/ aktualnie obowiązująca cena detaliczna identycznego lub zbliżonego funkcjonalnie fabrycznie nowego sprzętu do mpis wynosi _____ zł
- 4/ na podstawie powyższych danych stopień zużycia sprzętu do mpis wynosi _____ zł
- 5/ za..... lat eksploatacji sprzętu do mpis stopień jego zużycia powiększa się o%
- 6/ ogólny stopień zużycia sprzętu do mpis wynosi _____ %

.....
/SŁOWNIE/.....
/IMIIONA I NAZWISKA ORAZ PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI SPORZĄDZAJĄCEJ.....
CZĘŚĆ A - C PROTOKÓŁU/

D. ZAKWALIFIKOWANIE SPRZĘTU DO MPiS

Uwzględniając przedstawiony stan techniczny sprzętu do mpis, uznaje się, że:

1. Sprzęt do mpis po wykonaniu naprawy może być użytkowany w jednostce.
2. Sprzęt do mpis jest zbędny:
 - a) z przyczyn organizacyjnych^{/x}
 - b) z przyczyn technicznych^{/x}
3. Sprzęt jest zużyty i podlega kasacji^{/x}

.....
/podpis kierownika komórki organizacyjnej/

.....
/ podpis kierownika jednostki/

Sprzęt do mpis przekazano odpłatnie^{/x}, przekazano nieodpłatnie^{/x}, sprzedano^{/x}, skasowano^{/x}, za nr „dowodu wydania-przyjęcia^{/x}

_____ z dniar.

.....
/data, stanowisko, podpis/

Załączniki:

1. Kosztorys wstępny naprawy sprzętu do mpis.
2. Wykaz zespołów, podzespołów i podstawowych części wymagających wymiany lub uzupełniania.
3. Dokumentacja odmów naprawy sprzętu do mpis^{/x}.
4. Dokumentacja prób upłynnienia sprzętu do mpis^{/x}.
5. Protokół kasacji sprzętu do mpis^{/x}.

UWAGA: części B i C nie wypełnia się, jeżeli ocenę techniczną przygotowawali rzeczoznawcy.

^{/x} - niepotrzebne skreślić

„ZATWIERDZAM”

.....

Protokół przeklasyfikowania - wybrakowania - zużycia Nr

data.....

Sporządzony w dnia 20..... r. przez komisję w składzie:

1) przewodniczący 2) członkowie

która działając na podstawie dokonała przeglądu

stanu technicznego sprzętu, urządzenia, materiału * przedstawionych do i ustaliła:

Lp.	Nr karty ewidencyjnej	Nazwa sprzętu (urządzenia, materiału)	J.m.	Ogółem do przeklasyfikowania wybrakowania zużycia**		z tego:				Cena jednostkowa	Wartość	Dane o zaewidencjonowaniu
						przeklasyfikowano		wybrakowano zużyto**				
				ilość	kat.	ilość	kat.	ilość	kat.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

* niepotrzebne skreślić

** dotyczy zużytej amunicji

W wyniku wybrakowania uzyskano

	Nazwa materiału	J.m	Ilość	Dane o zaewidencjonowaniu
1	2	3	4	5

Orzeczenie (uwagi) komisji

.....
.....
.....
.....
.....

Podpis komisji

Przewodniczący

Członkowie

.....

„ZATWIERDZAM”

Załącznik nr 8

Protokół przyjęcia Nr

Dnia.....

Sporządzony wdnia..... r. przez komisję w składzie:

1) przewodniczący 2) członkowie.....

która dokonała sprawdzenia i przyjęcia nw. sprzętu, materiałów przybyłych z

.....wg zamówienia nr z dnia

Transport.....

(ilość i stacja załadowcza itp)

Za dowodem dostawy nr ilość opakowań wg dokumentów

ilość faktyczna
brak*
nadwyżka

Stan plomb, pieczęci, opakowań

Nazwisko odbierającego sprzęt, materiały od przewoźnika lub dostawcy

Lp.	Nr karty ewidencyjnej	Nazwa sprzętu (materiału)	J.m.	Stan wg dokumentów		Przyjęto faktycznie		Różnice		Dane o zaewidencjonowaniu
				ilość	kat.	ilość	kat.	brak	nadw.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

* - niepotrzebne skreślić

Ilość pozycji słownie

Orzeczenie (uwagi) komisji

Wyszczególniony sprzęt (materiały) zgodnie ze stanem faktycznym (rubr. 7 i 8) przyjęto:

Podpisy komisji
 przewodniczący.....

.....
 podpis magazyniera

członkowie.....

NORMY UBYTKÓW NATURALNYCH PRODUKTÓW NAFTOWYCH

Tabela nr 1

Normy ubytków naturalnych przy przechowywaniu produktów naftowych
w zbiornikach, w % od średniego zapasu miesięcznie

Nazwa produktu	Rodzaj zbiorników					
	podziemne		naziemne izolowane		naziemne i luźno stojące	
	zima	lato	zima	lato	zima	lato
Benzyny silnikowe samochodowe	0,027	0,040	0,055	0,080	0,075	0,100
Nafty, benzyna do lakierów	0,016	0,023	0,016	0,023	0,017	0,035
Oleje napędowe	0,007	0,013	0,009	0,013	0,010	0,033
Oleje smarowe	0,007	0,009	0,007	0,012	0,008	0,013
Gaz płynny (LPG)	-	-	-	-	0,220	0,250

Tabela nr 2

Normy ubytków naturalnych przy przechowywaniu produktów naftowych
w zbiornikach przewoźnych, beczkach, kanistrach i w innych opakowaniach
w % od średniego zapasu miesięcznie

Nazwa produktu	W pomieszczeniach			
	podziemnych		naziemnych i niezadaszonych	
	zima	lato	zima	lato
Benzyny silnikowe samochodowe	0,050	0,075	0,060	0,100
Nafty, benzyna do lakierów	0,010	0,020	0,015	0,020
Oleje napędowe	0,005	0,010	0,010	0,015
Oleje smarowe	0,005	0,010	0,008	0,012
Smary stałe	0,024	0,035	0,032	0,057

Tabela nr 3

Normy ubytków naturalnych przy przyjmowaniu produktów naftowych w %

Nazwa produktu	Rodzaj opakowania					
	do zbiorników		do beczek i zbiorników przewoźnych		do innych opakowań	
	zima	lato	zima	lato	zima	lato
Benzyny silnikowe samochodowe	0,050	0,080	0,150	0,150	0,220	0,220
Nafty, benzyna do lakierów	0,015	0,025	0,070	0,080	0,090	0,130
Oleje napędowe	0,015	0,015	0,050	0,070	0,075	0,100
Oleje smarowe	0,010	0,010	0,050	0,050	0,080	0,080
Smary stałe					0,500	0,500
Gaz płynny (LPG)	0,150	0,200				

Uwaga: Jeżeli ilość produktu przyjętego określana jest na podstawie pomiaru w zbiorniku jednostki, wówczas normy ubytku od przyjmowania nie zalicza się.

Tabela nr 4

Normy ubytków naturalnych przy wydawaniu produktów naftowych w %

Nazwa produktu	Rodzaj opakowania					
	ze zbiorników		z cystern samochodowych		ze zbiorników przewoźnych, beczek i innych opakowań	
	zima	lato	zima	lato	zima	lato
Benzyny silnikowe samochodowe	0,050	0,080	0,060	0,090	0,150	0,150
Nafty, benzyna do lakierów	0,015	0,025	0,025	0,040	0,070	0,080
Oleje napędowe	0,015	0,015	0,015	0,020	0,050	0,070
Oleje smarowe	0,020	0,020	0,040	0,040	0,050	0,050
Smary stałe	-	-	-	-	0,500	0,500
Gaz płynny	0,400	0,600	-	-	-	-

Tabela nr 5

Normy ubytków naturalnych przy przewozie produktów naftowych w %

Nazwa produktu	Odległość przewozu w km	W cysternach samochodowych		W cysternach kolejowych
		zima	lato	
Benzyny silnikowe	do 50	0,080	0,100	0,50
	51-100	0,100	0,150	
	101-200	0,110	0,170	
	powyżej 200	0,180	0,200	
Oleje napędowe i nafty	o 50	0,010	0,020	0,50
	51-100	0,020	0,050	
	101-200	0,030	0,070	
	powyżej 200	0,050	0,090	
Oleje smarowe	do 200	nie nalicza się	nie nalicza się	0,50
	powyżej 200	0,70	0,090	

